

Józan szavak a koronavírusról

2020. február 11.

A vírus címmel kerekasztal-beszélgetést rendezett a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Modern Kelet-Ázsia kutatócsoportja február 10-én. Kis Zoltánt, a Nemzeti Népegészségügyi Központ virológusát, Kusai Sándor korábbi kínai nagykövetet, Kína-szakértőt, Kozjek-Gulyás Anett szociológust, turisztikai szakértőt és Pálfalvi Anett Kínában tanuló mesterszakos hallgatót kérdezte Szilágyi Zsolt.

Az embernek is vannak koronavírusai, a nátha mintegy harminc százalékát például ezek okozzák – mondta el Kis Zoltán a vírus különböző fajtáiról szólva. A veszélyesek az állatról emberre terjedők, mint a SARS, amelyet a cibetmacska terjesztett, és a közel-keleti MERS, amelyet a dromedár. A kínai (vuhani) koronavírus – mint közismert – a denevérekhez köthető.

A SARS körülbelül tíz százalékban volt halálos, a MERS harminc-negyven százalékban, de az nehezen terjedt emberről emberre. A vuhani koronavírus Hupej tartományban két százalékban, máshol fél százalékban. Könnyebben terjed, mint a kanyaró, de nehezebben, mint a SARS. Vakcina jó darabig nem lesz még, antivirális szerektől pedig nem szabad csodát várni. Csak a karanténtól, a vírus terjedésének megtörésétől lehet eredményt várni – hangsúlyozta a szakember, hozzátéve, hogy a lappangási idő két hét.

Kína nyíltabban kezeli a járványt, mint a SARS idején. Kusai Sándor vírusokról és egyéb katasztrófákról szóló hollywoodi filmek felidézésével próbálta megértetni, hogy a politikusok miért szoktak titkolózni ilyen ügyekben. Azért, mert alaposan mérlegelniük kell, mivel – az elhallgatással vagy a nyílt kommunikációval – okoznak nagyobb kárt, pánikot, minek nagyobb a társadalmi ára. A gyanú szerint a járvány november végén kezdődhetett, vagyis körülbelül három héten át titkolhatták. A világnak bizonyos értelemben szerencséje, hogy egy autoriter országban tört ki, mert ott könnyebb drasztikus intézkedésekkel újtát állni. Jelenleg kétszázezer embert megfigyelés alatt tartanak, és harminc-negyvenezer beteget kezelnek. Cenzúra most is van, de több mindent meg lehet írni, mint korábban.

Kozjek-Gulyás Anett szerint komoly, de csak rövid távú hatása lesz a járványnak a kínai turizmusra. Magyarország a közép-kelet-európai országok turisztikai koordinációs központja, ebben a régióban még nincs koronavírusos beteg. A csehek már leállították a kínai légi járataikat, míg Magyarországról az Air Chinával még lehet Kínába utazni. A turisztikai válságot jövőre heverhetjük ki. A nyár már „elugrott”, de őszre visszaállhat a rend. A SARS révén annak idején az online kereskedelem futott fel, míg most az online oktatás piaca élénkült meg.

Kusai Sándor hangsúlyozta: mivel Kína az általa gyártott alkatrészekkel szinte minden termelési láncnak része, ezek hosszú hónapokon át az egész világon sérülni fognak. Amint kiderült, hogy mérséklődik a betegek számának növekedése, a tőzsdei árfolyamok mindenfelé emelkedni kezdtek. Rövid távú politikai hatása viszont biztosan nem lesz a járványnak. Pálfalvi Anett, aki Kínában volt a járvány kitörésekor, a sok álhírről és az ezek elleni hivatalos küzdelemről beszélt. A lakosok nagyon fegyelmезetten végezték a napi teendőiket, az egyetem nemzetközi osztálya minden egyes hallgatót megkeresett, hogy tájékoztassa őket, és online kurzusait ajánlja a következő félévre, mert a rendes tanítás megkezdésének időpontja bizonytalan. Diáktársai közül sokan karanténban vannak odakint, és elég feszültek.

Az utolsó húsz percben kérdésekre válaszoltak a szakértők. A tesztekre vonatkozóra Kis Zoltán azt válaszolta, hogy panaszmentes emberek tesztelésének nincsen értelme, mert semmit sem bizonyítana, és az egyszer egészségesnek bizonyult ember a lappangási idő leteltével még megbetegedhet. De teljesen felkészült a központ akár nagyon sok teszt elvégzésére is. A Szent László Kórházban a karanténba helyezett hét magyart sem szűrik, csak megfigyelik állapotukat, de amíg senki sincs rosszul közülük, nincsen teendő. Kusai Sándort a „népi háborúról” kérdezték, amit a kormányuk szerint a kínaiak most a vírus ellen folytatnak. Ez szimbolikus kifejezés, válaszolta, és az eltökéltségüket, egységességüket, a nővérek és orvosok hősiességét hivatott kifejezni.

Egy újabb kérdező a halálozási arányszám számításáról érdeklődött, és felvetette, hogy nem a gyógyultak számához kellene-e viszonyítani az összes megbetegedés száma helyett. Kis Zoltán szerint a gyógyultak száma bizonytalan, hiszen sokan az enyhe tünetek miatt nem is fordulnak orvoshoz. A mostani járványnak fontos ismérve, hogy enyhe lefolyású betegségtörténeteket is jócskán produkál. Emiatt is nehéz felszámolni, hiszen így egészségesnek hitt emberek is fertőzési láncokat indíthatnak el. Az egyik jelenlevőnek Kínában karanténban van az ismerőse, és nehezen viseli a bezártságot. Mit ír az ilyen helyzetek levezényléséről a szakirodalom? – hangzott a kérdés. Kusai Sándor szerint elképesztően nehéz feladatok sokaságát kell ebben a helyzetben megoldani egy kormánynak. Jelenleg 56 millió ember van karanténban az országban, vagyis többen, mint Franciaország teljes lakossága. Az ő ellátásuk, szükség szerinti szállításuk, a munkahelyek bezárása miatt kieső keresetük pótlásának mikéntje a kormánynak feladott lecke.

Mi a helyzet Hongkonggal, Tajvannal és Makaóval, hangzott a következő kérdés. Tajvanban és Hongkongban is korlátozták a turizmust, kompok, vonatok álltak le, de teljes lezárásra az ingázók miatt nincs lehetőség, válaszolta a volt kínai nagykövet. Makaó, amely a kaszinóiparból él, kénytelen volt az összes szórakozóhelyét, játéktermét bezárni. Társadalmi, gazdasági, politikai emberkísérlet tanúi vagyunk, amelyek Kína méretéből következően unikálisak.

A következő kérdező „Kína lelkének” állapotát hozta szóba, mert az ország és a kínaiak „hibáztatása” rasszista felhangokkal gyakorivá vált az utóbbi hetekben. Kozjek-Gulyás Anett szerint azért – például tőlünk – sok segítséget is kapnak, és nagyon hálásak is érte. Az alkalom zárásaként rövid videót tekinthettek meg a jelenlevők egy szimbolikus olaszországi érzékenyítő akcióról. Kínai fiú állt ki egy térre álarcban, „Nem vagyok vírus” feliratot maga elé akasztva. Sok-sok ölelés volt a válasz ismeretlenektől.

Kiss Péter/Magyar Kurír